

APRIL - 2001

[KD 1312]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (Ayurvedacharya) DEGREE EXAMINATION.

(Revised Regulations)

Part II

First Professional Course

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions either in English or Sanskrit.

While writing in Sanskrit "Devanagari Script"
should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR : (4 × 1 = 4)

चत्वारि प्रश्नानि समर्थयतु ।

(a) उदात्तः

(b) उदित्

(c) अनुनासिकः

(d) आदिरन्त्येन सहेता

(e) .....तालु

(f) .....मूर्धा ।

APRIL - 2001

2. Explain any FOUR Sutras with example :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) एचोऽल्वायावः (b) आदूगुणः
(c) वृद्धिरेधि (d) अकः सवर्णे दीर्घः
(e) अचोऽन्तादि टि (f) एङ्वदान्तादति ।

3. Conjugate any FOUR with relevant sutras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

- (a) तव + लृकारः (b) ऋण + ऋणम्
(c) रामः + छेते (d) वाक् + ईशः
(e) दिक् + नागः (f) विद्वान् + लिखति ।

4. Write any FOUR forms with necessary sutras :
(4 × 3 = 12)

सप्रमाणं चत्वारि रूपसिद्धिं लिखतु ।

- (a) कृष्णर्द्धिः (b) उपैधते
(c) तट्टीका (d) श्रीशः
(e) मनीषा (f) विष्णुस्त्राता ।

2

[KD 1312]

5. The case which is applicable with these words
with relevant sutras : (4 × 2 = 8)

ससूत्रं चतुर्थः विभक्तिं परिगणयतु ।

- (a) वृक्षं अवचिनोति फलानि
(b) रामः नेतृभ्यां पुस्तकं पठति
(c) वृक्षात् पूर्णं पतति
(d) विष्णवे नमः
(e) अग्नये स्वाहा
(f) सर्पिषो जानीते ।

6. Fill in the blank with the root given in Brackets
(any THREE) : (3 × 2 = 6)

त्रयीणि पूरयतु ।

- (a) वयं आपणं ————— (गच्छ् धातु)
(b) यूयं कुत्र ————— (गच्छ् धातु)
(c) बालाः ————— (क्रीड्)
(d) तेन धर्मो ————— ('रक्ष') ।

3

[KD 1312]

APRIL - 2001

SECTION B

7. Write any TWO sabdas with Gender, Number and Case (any TWO) : (2 × 5 = 10)

हयोः शब्दयोः रूपाणि उपन्तलिङ्गः वचनपुरस्सरं लिखतु ।

- (a) अस्मद्
- (b) इदम् (पुङ्गिः)
- (c) कवि शब्दः ।

8. Write about any TWO : (2 × 5 = 10)

हयोः टिप्पणि लिखत ।

- (a) Types of Karakas and name.
कारकाणि कति विधानि? तेषां नामानि च ।
- (b) In Parasmaipathi तिङ् terminations.
तिङ् प्रत्ययाः (परस्मैपदि) ।
- (c) Types of Samasas and names.
समासः कतिविधः तेषां नामानि च ।

9. The case which use in these words/roots : (5 × 2 = 10)

एतैः शब्दैः सह प्रयुज्यमानः विभक्तिः ।

- (a) नी, ह, कृष्, वह्यम्
- (b) स्वस्ति, स्वाह, स्वधा
- (c) अधि आ
- (d) अलं, कृतं
- (e) समं, सह ।

10. Translate into English : (12)

- (a) अपरीक्ष्य न कर्तव्यं कर्तव्यं सुपरीक्षितम्
पश्चात् भवति सन्तापो ब्राह्मण्या न कुले यथा ।
- (b) त्यजेत् क्षुधार्ता महिला स्वपुत्रं
खादेत् क्षुधार्ता भुजगी स्वमण्डम्
बुभुक्षितः किं न करोति पापम्
क्षीव्य नरा निष्करव्यय भवन्ति ॥
- (c) मृत्तिकानां सहस्रेण चोदकानां शतेन च
न शुद्ध्यति दुशाचारो भावोपहतचेतनः ॥

APRIL - 2001

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृत भाषायां अनुवदत ।

'Triphala' is best for the reduction of Kapha pitta doṣas. It is also better for the ailments like meha, Kuṣṭa etc. also good for Eyes. It is famous for 'Deepana', also for the elimination of Viṣama Jwara.

[KE 1306]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course
(Old/New Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B
in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any TWO of the following : (2 × 5 = 10)
द्वे विशदयत ।
(a) नव गोप्यानि यत्नतः ।
(b) मुहुर्मुहुर्बारिषिबेद भूरि ।
(c) नाल्पस्यतपसः फलम् ।
2. Write short notes on any SIX of the following : (6 × 5 = 30)
(a) अष्टाङ्गं मैथुनम्
(b) विवाह वयः क्रमः
(c) विष-विषययोः व्यत्यासः

(d) मद्यस्य गुण दोषाः

(e) क्षुत्पिपासा

(f) सप्तस्नानानि

(g) चिकित्सामहत्त्वम् ।

3. Explain Dilipa's conversation with Vasishta. (10)

दिलीप वसिष्ठयोः संवादं विशदयत ।

SECTION B

4. Explain Dilipa's administration with examples.(10)
सोदाहरणं दिलीपस्य राज्यशासनप्रक्रियां निरूपयत ।
5. Write short notes on any TWO of the following : (2 × 5 = 10)
(a) नन्दिनी
(b) कालिदासस्य विनम्रता (Kalidasa's humility)
(c) शाप परिहारः
(d) वसिष्ठाश्रमः ।
6. Write the implied story of any TWO of the following : (2 × 10 = 20)
द्वयोः सूचितकथां लिखत ।
(a) अपि कापुरुषोमार्गे द्वितीयः क्षेमकारकः ।
कर्कटेन द्वितीयेन जीवितं परिरक्षितम् ।

NOVEMBER 2001

- (b) वरं बुद्धिः न सा विद्या विद्याया बुद्धिरुत्तमां ।
बुद्धिहीना विनश्यन्ति यथा ते सिंहकारकाः ॥
- (c) अनागतवर्ती चिन्तामसम्भाव्यां करोति चः ।
स एव पाण्डुरः शेते सोमशर्मपितायथा ॥

7. Write any TWO stories : (2 × 5 = 10)

द्वे कथे लिखत ।

- (a) मन्दार कौलिक कथा
(b) चन्द्रभूषति कथा
(c) चक्रधर कथा ।

[KE 1312]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course
(Revised Regulations)

Part II

SANSKRIT II — Paper II

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Answer ALL questions either in English or Sanskrit.

Answer Section A and B separately.

While writing in Sanskrit, use Devanagari script only.

SECTION A

1. Explain any EIGHT of the following : (8 × 5 = 40)

अष्टौ एव समाधेयाः

(a) षड्जीवलोकस्य सुखानि राजन् । What are they? कानि तानि?

(b) विनाग्निना षट् प्रदहन्ति कायम् । What are they? कानि तानि?

(c) वैवाहिक ब्रह्मचर्यम् । Explain with examples. सोदाहरणं निरूपयत ।

(d) तावत् कालभयंकृतः? For what? किमर्थम्?

(e) विषयाः स्मरणादपि । Explain. विवृणुत ।

(f) पदेपदेप्रत्ययमावहन्ति । What are they? के ते?

(g) मैथुनविधिः ।

(h) तक्रम् ।

(i) तिस्रएव युगे युगे । What are they? काः ताः?

(j) शारीरक, मानसिकं स्वास्थ्यम् ।

2. Explain any ONE in detail. (1 × 10 = 10)

विस्तरशः एकं विवृण्वताम् ।

(a) ग्राम्याहारः

(b) षड्रसचिकित्सा ।

SECTION B

3. Write short notes on any FOUR : (4 × 5 = 20)

चतुर्णां टिप्पणिं लिखत ।

(a) राजयक्ष्मणः साध्यासाध्यत्वम् ।

(b) धारणाऽधारणीय वेगाः ।

NOVEMBER 2001

(c) अष्टासुहस्रस्य वैशिष्ट्यम् — the greatness of
अष्टासुहस्रः

(d) भिषग्लक्षणम्।

(e) तिस्रैषणीयम्।

(f) अष्टविध आहारविधिः।

4. Explain the implied meaning of any TWO :
(2 × 10 = 20)

द्वयोः गूढार्थं स्पष्टयत।

(a) अपरीक्ष्य न कर्तव्यं कर्तव्यं सुपरीक्षितम्।

(b) साधुमातुल गीतेन मया प्रोक्तोऽपि न स्थितः ॥

(c) यादृशी वदनच्छाया दृश्यते तव वानर ॥

5. Write the moral of any TWO stories : (2 × 5 = 10)

द्वयोः सारं स्पष्टयत।

(a) सिंहकारक मूर्खब्राह्मण कथा

(b) भारुण्डपक्षि कथा

(c) मन्थरकौलिक कथा।

[KG 1312]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer Section A and Section B separately.

While writing in Sanskrit use Devanagari script only.

SECTION A

1. Explain any EIGHT of the following : (8 × 5 = 40)

अष्टौ एव समाधेयाः।

- पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि/कानि? What are they?
- मुहूर्तं भुक्तवान् त्यजेत्। कानि? What are they?
- अन्नमशितं त्रेधाविधीयते। कथम्? How?

- “शौचं” – कतिविधम्? How many types?
- “दानम्” कतिविधम्? How many types?
- एतन्मांसस्य मांसत्वं प्रवदन्ति मनीषिणः। कथम्। Explain.
- दशैतानि कुलानि परिवर्जयेत् ॥ कानि तानि? What are they?
- सात्विक, राजसिक नामसिकउनाहारः के? What are they?
- व्यायामः।
- हंसोदकम्।

2. Explain any ONE in detail : (1 × 10 = 10)

- अष्टाङ्गायुर्वेदः
- आयुर्वेदीय ग्रन्थाः तदितिहासश्च।

SECTION B

3. Write short notes on any FOUR : (4 × 5 = 20)

चतुर्णां टिप्पणिं लिखत ।

- द्रव्यत्रयस्य अतियोग – वर्जनोपदेशः
- जनपदोर्ध्वंसनम्
- आयुषो नियतानियतत्वे देवपुरुषकारयोः हेतुत्वम्
- वयसः अवस्थात्रयम्
- हिताहारः
- विकाराणाम् असंख्येयत्वम्।

MARCH 2002

4. Explain the implied meaning of any TWO :
(2 × 10 = 20)

द्वयोः गूढार्थं स्पष्टयत ।

- (a) शतबुद्धिः शिरस्थोयं लम्बते च सहस्रधीः ।
(b) कुदृष्टं कुचरिज्ञातं कुश्रुतं कुपरीक्षितम् ।
(c) धस्यनास्ति स्वयं प्रज्ञा मित्रोक्तं न करोति यः ॥

5. Write the moral of any TWO : (2 × 5 = 10)

द्वयोः सारं स्पष्टयत ।

- (a) भारुण्ड पक्षिकथा
(b) चन्द्रभूपति कथा
(c) ब्राह्मणी नकुल कथा ।

[KH 1312]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B
in **SEPARATE** answer books.

SECTION A

1. Explain any TWO of the following : (2 × 5 = 10)

द्वे विशदयत ।

- (a) अयुक्ताभ्यासयोगेन सर्वरोगस्य संभवः ।
(b) नव गोप्यानि यत्नतः – कानि?
(c) जन्मान्तरसहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजायते ।

2. Write short notes on any SIX of the following :

(6 × 5 = 30)

षण्णां टिप्पणीं रचयत ।

- (a) शौचम् (b) आहारस्य त्रैविध्यं
(c) स्नानगुणाः (d) ब्रह्मचर्यम्
(e) वैद्यकसंहिताः (f) इक्षुरसम्
(g) पिपासा ।

3. What are gramyasharas? What are the bad effects
caused by them? (10)

ग्राम्याहारतः के? तेषां उपयोगेन के दोषाः प्रभवन्ति?

SECTION B

4. (a) What are the causes of Rajayakshma?
Explain. (10)

राजयक्ष्मणः आयतनानि कानि? विवृणुत ।

Or

(b) Write about Vatakalakaliyam.

वातकलाकलीयं प्रति व्याख्यात ।

SEPTEMBER 2002

5. Write short notes on any TWO : (2 × 5 = 10)

द्वयोः टिप्पणीं लिखत ।

- (a) त्रिविधं औषधम्
- (b) षड्रस आश्रित चिकित्सा
- (c) प्रज्ञापराधः ।

6. Write the implied story of any TWO of the following : (2 × 10 = 20)

द्वयोः सूचित कथां लिखत ।

- (a) अपि शास्त्रेषु कुशला लोकाचारविवर्जिताः ।
सर्वे ते हास्यतां यान्ति, यथा ते मूर्खपण्डिताः ॥
- (b) यादृशी वदनच्छाया दृश्यते तव वानर ।
विकालेन गृहीतोऽसि, यः परैति स जीवति ॥
- (c) अतिलोभो न कर्तव्यो लोभं नैव परित्यजेत् ।
अतिलोभाऽभिभूतस्य चक्रं भ्रमति मस्तके ॥

7. Answer any TWO of the following : (2 × 5 = 10)

द्वे उत्तरयत ।

- (a) "मार्गे कापुरुषः अपि द्वितीयः क्षेमकारकः" इति उदाहरणेन स्थापयत ।
- (b) "अनागतवर्ती चिन्तां" इति चक्रघर किमर्थं आह?
- (c) "ऋषीढामि विमले जले" इति कः कदा अवदत्?

APRIL - 2003

[KI 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

While writing in Sanskrit use Devanagari script only.

Answer Section A and Section B

in **SAME** answer book.

SECTION A

1. Explain any EIGHT of the following : (8 × 5 = 40)

अष्टौ एवं समाधेयाः

- (a) वैद्यकशास्त्र प्रणेताः के? Who?
- (b) तस्मात् ग्राह्यं सुभाषितम्। कस्मात्? Why?
- (c) दानं कतिविधम्?

APRIL - 2003

- (d) दस धर्म न जानन्ति । के? Who?
(e) आहारशुद्धी सत्वशुद्धिः । कथम्? How?
(f) ब्रह्मचर्यं कतिविधम्? विरादयत । Explain.
(g) शास्त्राय च सुखाय च । के? What are they?
(h) विवाहार्थं योग्यं वयः किम्? What?
(i) पदे पदे प्रत्ययमावहन्ति । कानि? What are they?
(j) तिस्र एव युगेयुगे । काः? What are they?

2. Explain any ONE in detail : (1 × 10 = 10)

- (a) ग्राम्याहारः
(b) आयुषो नियतानियतत्वे देवपुरुषकारयोर्हेतुत्वम् ।

SECTION B

3. Write short notes on any FOUR : (4 × 5 = 20)

चतुर्णां टिप्पणिं लिखत ।

- (a) चिकित्सायाः सर्वतोभद्रत्वम्
(b) Who are eligible to learn Ayurveda?

आयुर्वेदाध्ययनाधिकारिणः के?

2

[KI 1312]

- (c) आयुर्वेदस्य प्रयोजनम्
(d) रसायन पदस्य प्रचलितमर्थान्तरम्
(e) सम्भाषा विधिः
(f) जनपदो ध्वंसहेतुः ।

4. Explain the implied meaning of any TWO :
(2 × 10 = 20)

द्वयोः गूढार्थं स्पष्टयत ।

- (a) कर्कटेन द्वितीयेन जीवितं परिरक्षितम् ।
(b) यः परीति सजीवति ।
(c) यो लौल्यात् कुरुते कर्म ।

5. Write the moral of any TWO : (2 × 5 = 10)

द्वयोः सारं स्पष्टयत ।

- (a) मूर्खपण्डित कथा ।
(b) मत्स्यमण्डूक कथा ।
(c) सिंह कारक मूर्ख ब्रह्मण कथा ।

3

[KI 1312]

OCTOBER - 2003

[KJ 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours   Maximum : 100 marks
Two hours and forty minutes
for Sec. A and Sec. B   Sec. A & Sec. B : 80 marks
Twenty minutes for Sec. C   Section C : 20 marks

Answer Sections A and B in the **SAME** Answer Book.

Answer Section C in the Answer Sheet provided.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer BOTH.

1. Write "जनपदोर्ध्वंसनम्" in detail with suitable quotations.

"जनपदोर्ध्वंसनम्" अधिकृत्य सप्रमाणम् विस्तरशः लिखत ।

OCTOBER - 2003

2. (a) Explain in detail about three stages of "AGE".

"वयसः अवस्थात्रयविभाग" विषये सर्वानिंशान् सङ्गृहीत ।

Or

- (b) Explain "आचार रसायनम्".

"आचार रसायनम्" अधिकृत्य लिखत ।

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer TEN questions.

1. Explain "भोजनविधि".

भोजनविधि निरूपयत ।

2. Brahmacharya is of how many types?

ब्रह्मचर्यम् कतिविधम्?

3. What are pro's and con's of "मद्य"?

मद्यस्य गुणदोषाः के?

4. Who have all authored books on Ayurveda?

वैद्यकशास्त्रप्रणेतारः के?

5. Describe the dream of स्वभावकृपणः.

स्वभाव कृपणस्य स्वप्नः कः?

6. Why Barbar attacked all monks?

नापितः क्षपणकान् कुतः अताडयत्?

7. What Bhairavananda did for four Brahmin boys?

भैरवानन्दः चतुर्भ्यः किं कृतवान्?

8. Write भारुण्ड पक्षि's story.

भारुण्ड पक्षि कथां लिखत ।

9. Why the makers of Lion were killed?

सिंहकारकाः किमर्थं मारिताः?

10. Write in brief about मत्स्य मण्डूक कथा.

मत्स्य मण्डूक कथां सङ्गृहीत ।

APRIL - 2004

[KK 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course
(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Sec. A & B : Two hours and forty minutes Sec. A & B : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes M.C.Q. : 20 marks

Answer Sections A and B in the SAME Answer Book.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer BOTH.

द्वावपि उत्तरयत ।

1. "चिकित्सायाः पादचतुष्टयम्" । Explain in detail.

"चिकित्सायाः पादचतुष्टयम्" । विस्तारयत ।

2. (a) क्रियाकालं न हापयेत् । Elucidate.

क्रियाकालं न हापयेत् । विवृणुत ।

Or

(b) "तिस्रैषणीयम्" ॥ Explain in detail.

"तिस्रैषणीयम्" ॥ स्पष्टयत ।

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer ALL.

सर्वान् उत्तरयत ।

3. Describe 7 types of "स्नानम्".
सप्तविधं स्नानं विवृणुत ।
4. Explain the difference between विश्वं and विश्वः.
विश्वविषययोः व्युत्पासं विरचयत ।
5. स्त्री सम्बन्धे दशैतानि कुस्तानि परिचर्चयेत् । What are they?
स्त्री सम्बन्धे दशैतानि कुस्तानि परिचर्चयेत् । कानि तानि?
6. Explain three types of आहारः.
त्रिविधम् आहारं विरचयत ।
7. Why Manibhadra was unhappy?
मणिभद्रः किमर्थं दुःखितः?
8. सर्वेते हास्यतां यान्ति यथाते मूर्खं पण्डितः । What happened?
सर्वेते हास्यतां यान्ति यथाते मूर्खं पण्डितः । किमभवत्?
9. What happened to singer donkey?
सङ्गीतपरस्य रासभस्य किमभवत्?

10. Explain in brief the story of विकारवानरः.
विकारत वानरकथां सहृद्दीत ।
11. How Brahmadutta was saved by "कर्कटः".
ब्रह्मदत्तः कथं कर्कटेन रक्षितः?
12. Why old Monkey was not happy?
पुद्गवानरः किमर्थं दुःखितः?

AUGUST - 2004

[KL 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

**B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.**

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

**Sec. A & B : Two hours and
forty minutes**

Sec. A & B : 80 marks

MCQ : Twenty minutes

MCQ : 20 marks

Answer Sections A and B in SAME answer books.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer BOTH :

द्वे उत्तरयत :

1. Elucidate in detail about "प्रज्ञापराध".

प्रज्ञापराधम् विस्तरशः सप्रमाणं निरूपयत ।

2. The innumerability of Vikaras — Write in detail.

विकाराणाम् असङ्ख्येयावम् ।

AUGUST - 2004

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all the TEN :

दश उत्तरयत

3. What is हंसोदकम्?

“हंसोदकम्” नाम किम्?

4. तस्माद्ग्राह्यं सुभाषितम् । Why?

तस्माद्ग्राह्यं सुभाषितम् । किमर्थम्?

5. What should be the age difference between bride and bridegroom?

विवाहे वधू वरयोः वर्षोन्निर्णयः केः?

6. What are the plusses and minuses of “मद्य”?

मद्यस्य गुणदोषाः के?

7. Write “मन्थरकौलिक कथा” with its moral, shortly.

मन्थर कौलिककथां सङ्ग्रहेन ससारं लिखत ।

8. Write भासण्डपक्षि कथा ।

भासण्डपक्षिकथां लिखत ।

9. Write ब्राह्मण नकुली कथा ।

ब्राह्मण नकुली कथां ससारं लिखत ।

10. Write सिंहकारक मूर्ख ब्राह्मण कथा ।

सिंहकारक मूर्ख ब्राह्मण कथां लिखत ।

11. What is the morals of “ब्रह्मदत्त कथा”?

ब्रह्मदत्त कर्कटक कथायाः सारः कः?

12. What is the story of मत्स्य मण्डूकी?

मत्स्य मण्डूक कथायाः सारांशः कः?

FEBRUARY - 2005

[KM 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

**B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.**

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

**Sec. A & B : Two hours and
forty minutes**

Sec. A & B : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes

M.C.Q. : 20 marks

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer both.

द्वौ उत्तरयत

1. जनपदोध्वंसनीयं विमानं विवृणुत

Explain जनपदोध्वंसनम् in detail.

2. षड्रसाश्रितां चिकित्सां निरूपयत

Explain षड्रसाश्रितचिकित्सा in detail.

FEBRUARY - 2005

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all.

दश उत्तरयत

3. How many types of Brahmacharyam are there?
Explain with examples.

ब्रह्मचर्य कतिविधम्? सप्रमाणं निरूपयत ।

4. Prove the importance of "प्राणायामः"।

प्राणायामस्य मुख्यत्वं विशदयत ।

5. What are the regulations on "स्नानम्".

स्नान नियमान् सङ्गृहीत ।

6. शौचं कतिविधम्? How many types of "शौचम्" are there?
Explain.

7. Write "क्षपणक कथा" with its moral.

क्षपणक कथां ससारं लिखत?

8. Write मूर्खपण्डित कथा ।

मूर्खपण्डित कथां लिखत।

9. Write विकालवानरकथा with its moral.

विकालवानरकथां सद्ब्रहेण ससारं लिखत।

10. What is the moral of रासभशृगालकथा?

रासभशृगालकथा याः सारः कः? विस्तारयत ।

11. What was dream of स्वभावकृपणः?

स्वभावकृपणः कीदृशं स्वप्नं हृष्टवान्?

12. Tell in brief the story of लोभाविष्ट चक्रधरः.

लोभाविष्ट चक्रधरकथां सङ्गृहीत ।

AUGUST - 2005

[KN 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours   Maximum : 100 marks

Theory : Two hours and   Theory : 80 marks
forty minutes

M.C.Q. : Twenty minutes   M.C.Q. : 20 marks

Answer either in English or in Sanskrit.

Answer ALL questions.

I. Long Essay :   (2 × 15 = 30)

1. Explain 'SAMBHASHA VIDHI' and write about
'ĀCHARA RASĀYANAM' according to Caraka?
'सम्भाषाविधि सप्रमाणं निरूप्य चरकोक्तं आचाररसायनं वर्णयत'?

2. Explain the merits and demerits of 'Madya'.
मद्यस्य गुणदोषाः सविस्तरं प्रतिपादयत?

AUGUST - 2005

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. Who are the "Aswinisutau"? Why? 'भृगतौ अश्विनीसूतौ' कौ? कुत?
2. What is 'Hamsodaka'? "हंसोदकं" नाम किम्?
3. Which are the ten gunas of 'Snana'? "स्नाने दशैते गुणाः के"?
4. What is called 'gramyahāra'? "ग्राम्याहारं" नाम किम्?
5. Define 'Pratñaparādha'. 'प्रज्ञापराधलक्षणम् किम्'?
6. Importance of 'vaidā' in 'Pādacatustaya'. पादचतुष्टये वैद्यस्य प्रामुख्यं किम्?
7. What is the moral of the story 'Brahmaneenakula'? 'ब्राह्मणिकुल कथायाः सारः कः'?
8. Write moral of 'Vikala vānara katha'. विकालवानरकथायाः सारांशं लिखत?

9. Write the idea of 'Bharundapakshi katha'. भारुण्डपक्षिकथायाः सारांशः कः।

10. Write the story of 'Mūrkhā pandita's'. मूर्खपण्डित कथां सङ्ग्रह्य लिखत?

FEBRUARY 2007

[KQ 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

Part II

Paper II — SANSKRIT — II

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Theory : Two hours and
forty minutes

Theory : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes

M.C.Q. : 20 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay :

1. (i) वातकलाकलीयं विस्तारयत ।

Explain in detail about वातकलाकलीयम्. (20)

(ii) शोषनिदानं विस्तरशः निरूपयत ।

Elucidate in detail about शोषनिदानम्.

2. चवोऽवस्थां निरूपयत ।

Prove all stages of life in detail. (15)

3. सोमशर्मपितृकथां भारुण्डपक्षिकथाश्च ससारं लिखत ।

Write the story of सोमशर्म पिता and भारुण्डपक्षी with their messages or morals in detail. (15)

II. Short notes :

(6 × 5 = 30)

1. तन्नरेण नकर्तव्यं नापितेनात्र यत्कृतम् – किमर्थम्? Why?

2. बुद्धिहीना विनश्यन्ति । कथम्? How?

3. हंसोदकं नाम किम्? What is Hamsodakam?

4. प्राणायामस्य मुख्यत्वं किम्? What is the importance of Pranayama?

5. स्नानं कतिविधम्? स्नाने के नियमाः?

How many types of स्नानम् are there and what are the regulations?

6. विनाग्निनाषद् प्रदहन्ति कायम् । केते? What are they?

[KQ 1312]

February 2010

[KW 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDHACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Revised Regulations)

PART II

Paper II — SANSKRIT — II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

- I. Long Essay : (2 × 15 = 30)
1. अष्टावाहार विधि विशेषाः सविस्तर विशदयत ।
  2. वैद्यकीय सुभाषित साहित्ये 'प्राणायामस्य' वैशिष्ट्यं समर्थयत ।
- II. Short Notes : (10 × 5 = 50)
1. 'नैष्ठिक ब्रह्मचर्य' विशदयत ।
  2. 'वरं बुद्धिं न सा विद्या विद्यया बुद्धिरुत्तमा' समर्थयत ।

February 2010

3. 'हंसोदकं' नाम किम् ? विशदयत ।
  4. 'शोषनिदानं' विस्तरयत ।
  5. 'भारुण्ड पक्षि' कथा संग्रहय लिखत।
  6. आहाराः कति विधम्? के? तेषा वैशिष्ट्यं किम्?
  7. शौचं कति विधम्? विशदयत।
  8. मद्यस्य गुण दोषाः विवृणुत।
  9. 'आचार रसायनम्' विशदयत ।
  10. 'सर्वे' हस्यतां यान्ति यथा ते मूर्खपण्डिताः । विशदयत।
7. वयसः अवस्थातयं । के?
  8. 'मूर्खपण्डित' कथायाः सारांश लिखत।
  9. सूर्यनमस्कारस्य गुणाः के?
  10. पुरुषार्थाः कति विधम्? के?

III. Write short answers : (10 × 2 = 20)

1. प्राणायतनानि दश। के?
2. सुराः कवि विधा? के?
3. सदातुराः पुरुषाः के?
4. 'तिस्र एव युगे' के?
5. 'तस्मात् ग्राह्यं सुभाषितम्' कस्मात्?
6. 'कर्कटेन द्वितीयेन जीवितं परिरक्षितम्'। कथम्

[KY 1312]

Sub. Code : 1312

B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION.

(Re-Revised Regulations)

संस्कृतम् – II – SANSKRIT— II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer should be either on Sanskrit or English. If It is in Sanskrit Devanagari script should be used.

Answer ALL questions.

- I. Long Essay : (2 × 15 = 30)
1. अष्टाङ्गायुर्वेदस्य लक्षणानि लिखत।
  2. Write short notes on :
    - (a) वैवाहिक ब्रह्मचर्य नियमः
    - (b) स्नान विधि
    - (c) प्राणायामः
- II. Short notes : (10 × 5 = 50)
1. विनाग्निना प्रदहन्ति कायम् कानि।
  2. चिकित्सायाः पादचतुष्टयं विशदयत।
  3. भोजनविधि विषये विशदयत।
  4. मप्स्यमण्डूककथायाः सारः लिखत।
  5. सिंहकारक कथायाः स्तरः लिखत।
  6. आचाररसायनस्य वैशिष्ट्यं लिखत।
  7. आरोग्यस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।

8. Write the complete meaning of :

वरं वनं व्याघ्रगजादिसेसेवतं

जनेन हीनं बहुकण्डतावृत्तम्। (बहुकण्टकावृत्तम्)

तृणाणि शस्य परिधानवल्कलं

न बन्धु मध्ये धनहीनजीवितम्॥

9. लोभाविष्टचक्र धरकथायां ब्राह्मणपुत्राः कुत्र कं मिलिष्व किमक्तम्?

10. जनपदोद्धवंसस्य कारन विषये टिप्पणी रचयत।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. जीवलोकस्यसुखानि कानि?

2. शोषस्य कारणानि कानि?

3. शौचस्य मुख्यत्वं कम्?

4. चन्द्रभूषि कथायां वानरपूथाधिपः राजानं चन्द्र कियक्तम् सरोवरस्य तरे?

5. पक्षिणः दशा किमासीत्?

6. भारुण्ड मूर्खेपण्डितरुथायां श्मशाने तैः किं दृष्टमुक्तञ्च?

7. ब्राह्मणकर्करकथायां ब्राह्मणास्य जीवनं कथं केन रक्षितम्।

8. सोमशर्मपितृकथायां स्वभावकृपणस्य स्वप्नः कीहशः?

9. त्रिविधा सुराः काः?

10. काः संहिताः युगे युगे मुख्य वाच्यः?

August 2011

[KZ 1312]

Sub. Code : 1312

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE EXAMINATION.

संस्कृतम् — II – SANSKRIT — II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer should be either on Sanskrit or English. If it is in Sanskrit Devanagari script should be used.

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

1. नैष्ठिकब्रह्मचर्यमधिकृत्य लिखत।
2. आहारविधिविशेषायतनानि अधिकृत्य लिखत।

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. दश प्राणायतनानि कानि?
2. राजयक्ष्मणः रूपाणि कानि?
3. आयुषः लक्षणं पर्यायपदानि च लिखत।
4. स्वस्थस्य लक्षणं किम्?
5. धनुर्वेदानुसारं व्यायामस्य लक्षणं लिखत।
6. मैथुनस्य अष्टाङ्गानि कानि?
7. विकालवानरकथायाः सारं लिखत।
8. Write the implied meaning of
एकादेशः पृथग्ग्रीवाः अन्योन्यफल भक्षणः।
असंहता विनशयन्ति भारुण्डा इव पक्षिणः॥

9. ब्राह्मणीनकुलकथायां पुत्रस्नेहं व्याख्यात।

10. मूर्खपण्डितकथासारं लिखत।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. तिस्रः मुख्याः संहिताः काः?

2. जीवलोकस्य षड् सुखानि कानि?

3. हठयोगे प्रथमाङ्गं किम्।

4. हंसोदकम् नाम किम्।

5. सर्वेषां रसानां उत्तमः रसः कः? तत्सम्बद्धं श्लोकं लिखत।

6. ब्राह्मणीनकुलकथायां ब्राह्मणस्य नाम किम्?

7. पञ्चतन्त्रे पञ्चमतन्त्रस्य नाम् किम्?

8. अश्वानां वह्निदाहसमुद्भवः दोषः केषां मेदसा नाशं गच्छति?

9. सोमशर्मपितृकथायाः नीतिश्लोकः कः?

10. Write the meaning of the following :

कुपुत्रोऽपि भवेत्पुंसा हृदयानन्दकारकः।

February 2012

[LA 1312]

Sub. Code: 1312

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE EXAMINATION

First Professional Course

Paper-VI SANSKRIT— II

Q.P. Code: 641312

Time: Three Hours

Maximum: 100 marks

Answer ALL questions

I. Elaborate on:

(2X15=30)

1) चरकसंहितायाः वैशिष्ट्यं, तत्प्रविभागं च निरूपयत

2) Write short notes on

a) मैथुनप्रभेदान् निरूपयत

b) जलपानविधिः

c) मृगया

II. Write notes on:

(10×5=50)

1) आयुर्वेदः स उच्यते। कः?

2) ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम्।

3) पलाण्डुप्रशंसा

4) प्रज्ञापराधः

5) मूर्खपण्डित कथासारः

6) तक्रप्रशंसा

7) वैवाहिकब्रह्मचर्यं नाम किम्?

8) Write complete meaning of :

अयं निजःपरोवेति गणना लघुचेतसाम्। उदारचरितानान्तु वसुधैवकुटुम्बकम्॥

9) सोमशर्मपितृकथायां किमर्थं ब्राह्मणः घटं भञ्जितवान्?

10) सुश्रुत संहिता

[PTO]

III. Short Answers

10×2=20

- 1) आयुर्वेदग्रन्थकर्तारः के?
- 2) तिस्र एव युगे युगे। काः?
- 3) पदे पदे प्रत्ययमावहन्ति। के?
- 4) परलोकैषणा।
- 5) आदर्शराष्ट्रस्य वैदिकीप्रार्थना का?
- 6) सर्वेषां धर्मसाधनानि कानि?
- 7) नापितः किमर्थं शूले आरोपितः?
- 8) नकुलः किं कृत्वा मृतवान्?
- 9) विकालः राक्षसः वा चोरः वा?
- 10) मन्थरकौलिककथायां स्त्रीणां स्थितिः कथं वर्ण्यते?

*****

[LB 1312]

Sub. Code: 1312

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAM - AUGUST 2012

Paper-VI SANKRIT - II

Q.P. Code: 641312

Time: 180 Minutes

Maximum: 100 Marks

Answer ALL questions

I. Elaborate on:

Pages Time Marks
(Max.) (Max.) (Max.)

1. वातकलाकलीयं निरूपयत।	16	25	15
2. Write notes on	16	25	15
a) त्रिविधः आहारः, b) हंसोदकम्, c) त्रीणि रत्नानि.			

II. Short notes on:

1. स्नानगुणाः कति? के?	3	8	5
2. पतञ्जलिः कः?	3	8	5
3. शौचं कतिविधम्?	3	8	5
4. मन्थरकौलिककथायाः सारः कः?	3	8	5
5. रासभशृगालकथायाः सारः कः?	3	8	5
6. विषविषययोः वैषम्यं किमस्ति?	3	8	5
7. तिस्रैषणीयम्	3	8	5
8. तन्मेमनः शिवसङ्कल्पमस्तु	3	8	5
9. Write the complete meaning of:	3	8	5
सर्वनाशे समुत्पन्ने अर्धं त्यजति पण्डितः। अर्धेन कुरुते कार्यं सर्वनाशो हि दुस्सहः॥			
10. पञ्चतन्त्रं कः किमर्थं रचितवान्? तन्त्राणां नामानि कानि?	3	8	5

III. Short answers on:

1. अग्निवेशस्य मुख्यत्वं किमस्ति?	1	5	2
2. चिकित्सा नास्ति निष्फला	1	5	2
3. स वैद्यो वैद्यनिन्दितः। कः?	1	5	2
4. मूर्खपण्डिताः किमर्थं भोजनं परित्यक्तवन्तः?	1	5	2
5. भैरवानन्दः ब्राह्मणेभ्यः किं दत्तवान्?	1	5	2
6. ब्राह्मणी किमर्थं नकुलं मारितवती?	1	5	2
7. मेषसूपकारकलहः कः?	1	5	2
8. विकालवानरकथायां राक्षसः वानरं किमुक्तवान्?	1	5	2
9. मद्यस्य गुणदोषाः के?	1	5	2
10. विवाहे वधूवरयोः वयोनियमः कः?	1	5	2

*****

APRIL 2013

[LC 1312]

Sub. Code : 1312

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION
Paper V — SANSKRIT – II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Elaborate on :

(2 × 15 = 30)

1. (a) स्नानविधि
(b) भोजनविधि
(c) शौचम्
2. प्रज्ञापराधो नाम किम्?

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

1. आचाररसायनम्
2. पादचतुष्टयम्
3. चिकित्सामाहात्यं विशदयत
4. मद्यगुणदोषाह क
5. शरीरमद्यं खलु धर्मसाधनम्
6. भारूण्डपक्षिकथायाः सारः लिखत
7. Explain:
जीर्यन्ते जीर्यतः केशाः दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः।
चक्षुश्रोत्रे च जीर्येते तृष्णैका तरूणायत
8. स्वभावकृपणस्य स्वप्नं वर्णयत।
9. मूर्खपण्डित्कथायां पण्डितेभ्यः भोजने किम् दत्तवन्तः
10. ब्राह्मणनकुलकथायाः सारः लिखत

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. त्रीणि रत्नानि कानि?
  2. के पदार्थाः हृदयं प्रविष्टाः?
  3. हंसोदकं नाम किम्?
  4. काभिः भूमिः शुध्यति?
  5. चत्वारिदाननि कानि?
  6. रासब्रशृगालकथायां रासभस्य नाम किम्?
  7. लोभाविष्टचक्रधरकथायां वृद्धवानरः अन्य वानरान्प्रति किमुक्तवान्?
  8. विकालवानरकथायां वानरः राक्षसं किमुक्तवान्?
  9. मत्स्यमण्डूककथायां धीवराणां वचनं संगृह्यत।
  10. सिंहकारककथायां चतुर्थब्राह्मण कथं स्वप्राणं रक्षितः।
-

[LD 1312]

Sub. Code : 1312

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION – AUGUST 2013

Paper VI — SANSKRIT – II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

1. ब्रह्मचर्यं विशदयत।
2. संभाषा विधि।

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

1. तक्रस्य गुणाः।
2. आयुषो लक्षण, निशुक्ति प्रयोजनं च लिखत।
3. वाग्भट संहितायाः वैशिष्ट्यम्।
4. जीणोजीर्णं विज्ञानीयम्।
5. रासभ-शृगाल कथायां शृगालस्य कृते किं जातम्? किं कारणेन?
6. वैद्यक संहिता प्रणेतारः के? विशदयत।
7. हिताहारोपयोगस्य महत्वम्।
8. प्रज्ञापराधम्।
9. जलस्य गुणाः।
10. अन्धक-कुब्जक-त्रिस्तनी कथा संगृह्य लिखत।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. स वैद्यो वैद्यनिन्दितः कः?
  2. कथं जठरं पूश्येत् ?
  3. मत्स्य मण्डूक कथायां तेषां नामानि लिखत
  4. सद्यः प्राणकराणि षट्। के?
  5. भाउण्डपक्षी कथासारं लिखत।
  6. नव गोप्यानि यत्नतः के?
  7. शोषनिदानम्।
  8. शुद्धे कर्तृणि देहिनाम्। के?
  9. सुराः कति विधा के?
  10. पदे पदे प्रत्ययमावहन्ति के?
-

[LE 1312]

Sub. Code : 1312

**FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION – FEBRUARY 2014**

Paper VI — SANSKRIT – II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

1. व्यायामस्य लक्षणं गुणाः च विशदयत।
2. अष्टाङ्ग आयुर्वेद विशदयत।

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

1. स्नानस्य, स्नानशीलस्य गुणाः विशदयत।
2. सोम-शर्म पितृ कथा विशदयत।
3. षड् रसाश्रिता चिकित्सा।
4. स्वास्थ्य, स्वस्थ लक्षणं विशदयत।
5. प्राणायामस्य वैशिष्ट्यम्।
6. सदातुराः पुरुषाः।
7. घृतस्य गुणाः।
8. अष्टाङ्ग मैथुनम्।
9. वातकलाकलीयम्।
10. आहारस्त्रिधा। के? सलक्षणं विशदयत।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. वयसा अवस्थात्रय विभागः।
  2. त्रिविधं औषधम्।
  3. चत्वारि दानानि कानि?
  4. चोर लक्षणम्।
  5. सुदीर्घकालेऽपि न याति विक्रियाम्।
  6. भुक्तवान् मुहूर्त्तं त्यजेत्।
  7. तस्मात्रां परिवर्जयेत्। कस्मात् कां?
  8. वाग्भट-कृत पलाण्डु प्रशंसा
  9. अन्नलक्षणम्
  10. मन्थर-कौलिक कथायां नापितस्य मतं किम्?
-

[LF 1312]

Sub. Code : 1312

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. (AYURVEDA CHARYA) DEGREE
EXAMINATION – AUGUST 2014

Paper VI — SANSKRIT II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Essay Questions : (2 × 15 = 30)

1. अष्टावाहारविधिविशेषायतनानि विशदयत ।
2. स्नानप्रयोजनं, स्नानभेदाः एवं स्नाननिषेध विषये विशदयत।

II. Short answers : (10 × 5 = 50)

1. मृगया
2. ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम्
3. स्वस्थ लक्षणम्
4. षट् जीवलोकस्य सुखानि कानि?
5. वयसोऽवस्थात्रय विभागः
6. सोमशर्मपितृकथा लिखत
7. लोभाविष्टचक्रधर लिखत
8. भारुण्डपक्षिकथा लिखत
9. हंसोदकम्
10. चिकित्साचतुष्पादाः के?

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. शौचम् कतिविधम्?
  2. ब्राह्मणीनकुलकथायां ब्राह्मणः कुत्र गतः
  3. मत्स्यमण्डूककथायां मित्राणां संभाषणं विशदयत
  4. रासभशृगालकथायां रासभस्य नाम किं अभवत्?
  5. कस्यायुक्ताभ्यासयोगेन रोग संभवः भवति
  6. शोषकाराणानि
  7. त्रिविधमौषधम्
  8. क्षपणककथायाः सारः लिखत
  9. ब्राह्मणकर्कटकथायां ब्राह्मणस्य दशा वर्णयत
  10. चत्वारि दानानि कानि?
-

[LG 1312]

Sub. Code : 1312

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION – FEBRUARY 2015.

Paper VI – SANSKRIT – II

Q.P. Code : 641312

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

1. (a) शौचम्
(b) ब्रह्मचर्यम्
(c) चत्वारिदानानि
2. अष्टाग्रायुर्वेदं विशदयत

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

1. ब्राह्मणीनकुलकथा संगृहीत
2. विकालवानरकथायां चोरेण वानरः किं कृतम्?
3. स्नानगुणाः के?
4. व्यायामः
5. संभाषाविधिः विशदयत
6. वयसोऽवस्थात्रयविभागः स्पष्टीकुरुत
7. हिताहारोपयोगस्य महत्त्वं किम्?
8. मन्थरकौलिककथायाः सारः लिखत

9. स्पष्टीकुरुत -
जीर्यन्ते जीर्यतः केशा दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः।
चक्षुः श्रोत्रे च जीर्येते तृष्णैक तरुणायते।।
10. मूर्खपण्डित कथायां पण्डितानां दशा का?

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. मत्स्यमण्डूककथायां धीवराणां वचनं श्रुत्वा मित्राणां चर्चा प्रस्तूयत
  2. आयुर्वेदलक्षणं किम्?
  3. त्रीणि रत्नानि कानि?
  4. स्वस्थलक्षणम् किम्?
  5. क्षपणक कथायां न्यादीसस्य निस्चयः कः?
  6. रासभशृगाल कथायां चन्द्रम् दृष्ट्वा रासभस्यवचनं किम्?
  7. त्रिविधा सुरा के?
  8. ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम्?
  9. सोमशर्मकथायां सोमशर्मणः दशा वर्णयत?
  10. त्रिविधमौषधं किम्?
-